

UNIwersytet
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Prognozowanie i symulacje w bezpieczeństwie Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Bezpieczeństwo narodowe Specjalność Zarządzanie kryzysowe Jednostka organizacyjna Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil praktyczny		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 14BENZKRS.22S.10080.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy specjalnościowy Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe
Koordynator zajęć	Łukasz Donaj	
Prowadzący zajęcia	Łukasz Donaj, Artur Pohl	
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 15, Zaliczenie z oceną • Wykład: 15,	Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zapoznanie z podstawowymi zagadnieniami z zakresu prognozowania i symulacji
C2	Budowanie/ćwiczenie zdolności analitycznych
C3	Inicjowanie twórczego łączenia wiedzy teoretycznej z praktyczną – wykształcenie umiejętności posługiwania się wybranymi metodami w prognozowaniu zagrożeń bezpieczeństwa (na różnych poziomach)
C4	Wytworzenie nawyku systematycznej obserwacji zjawisk z otoczenia obiektu w celu weryfikacji prognoz

Wymagania wstępne

- Ma podstawową wiedzę o społeczeństwie, państwie i prawie oraz o metodach badań bezpieczeństwa
- Potrafi wyszukiwać informacje w różnych źródłach i opracowaniach
- Ma potrzebę poszerzenia wiedzy o życiu społecznym i przekazywania jej innym
- Rozumie znaczenie takiej wiedzy w pracy zawodowej

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Potrafi ocenić rolę i znaczenia prognozytyki - zna pojęcia, klasyfikacje, metody, techniki etc. Ma wiedzę na temat relacji prognozowania i planowania polityki na poziomie lokalnym, państwowym oraz międzynarodowym.	BEN_K2_W01, BEN_K2_W02, BEN_K2_W08	Test, Projekt
W2	Potrafi wskazać najważniejsze dylematy związane z prognozowaniem i planowaniem na poziomie lokalnym, państwowym oraz międzynarodowym. Ma wiedzę w zakresie stosowania metod intuicyjnych, ekstrapolacyjnych i symulacyjnych, a także na temat modeli układów stosunków międzynarodowych - ich dynamiki i logiki. Dysponuje ponadto wiedzą na temat scenariuszy rozwoju stosunków międzynarodowych.	BEN_K2_W01, BEN_K2_W02, BEN_K2_W08	Test, Projekt
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Potrafi korzystać ze źródeł literaturowych i samodzielnie pisać prace naukowe, raporty, analizy (np. PERT), scenariusze etc.	BEN_K2_U01, BEN_K2_U05, BEN_K2_U06	Projekt
U2	Rozumie wagę prognozowania i planowania, zwłaszcza w kontekście zagrożeń na poziomie lokalnym, państwowym oraz międzynarodowym.	BEN_K2_U01, BEN_K2_U05, BEN_K2_U06	Test, Projekt
U3	Wykorzystuje metody i narzędzia progностyczne, zwłaszcza w kontekście zagrożeń na poziomie lokalnym, państwowym oraz międzynarodowym.	BEN_K2_U01, BEN_K2_U05, BEN_K2_U07	Projekt
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Ma umiejętność komunikowania się, dyskusji i argumentowania twierdzeń.	BEN_K2_K01, BEN_K2_K03, BEN_K2_K04	Projekt
K2	Potrafi krytycznie oceniać informacje podawane przez media, polityków etc. a odnoszące się do prognoz, symulacji.	BEN_K2_K01, BEN_K2_K04	Test, Projekt

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Prawa rozwoju i zmienności stosunków międzynarodowych. Prognoza i jej właściwości	W1, W2, U2, K2	Wykład

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
2.	Metody i techniki prognozowania. Wybrane pasywne i aktywne metody w prognozowaniu. Heurystyka w prognozowaniu. Metoda scenariuszy w prognozowaniu. Symulacja i jej właściwości. Teoria gier. Symulacje komputerowe w naukach społecznych	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia
3.	Scenariusze globalne. Działalność polskich organizacji prognostycznych	W1, W2, U2, K2	Wykład, Ćwiczenia
4.	Prognozowanie a planowanie polityki zagranicznej państwa i międzynarodowych stosunków politycznych i gospodarczych	W1, W2, U2, K2	Wykład, Ćwiczenia
5.	Prognozowanie a inne dziedziny nauki	W1, W2, K2	Wykład
6.	Znani futurologi i ich prognozy	W1, W2, K2	Wykład, Ćwiczenia
7.	Wybrane zagrożenia dla współczesnego bezpieczeństwa – case study	W1, W2, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład, Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Dyskusja, Metoda analizy przypadków, Gra dydaktyczna/symulacyjna, Metoda ćwiczeniowa, Metoda projektu, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Metoda aktywizująca - metoda "kuli śniegowej", Praca w grupach
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	Moduł prowadzony jest z wykorzystaniem tradycyjnych metod kształcenia, dopuszcza się jednak wykorzystanie b-learningu (m.in. MSTEams oraz Moodle). Przedmiot kończy się zaliczeniem w formie projektu zaliczeniowego wykonywanego grupowo. Szczegółowy sposób zaliczenia projektu oraz warunki usprawiedliwiania nieobecności na zajęciach ustalane są każdorazowo na początku modułu w porozumieniu z grupą dydaktyczną. Stosowana jest następująca skala oceniania: bardzo dobry (bdb; 5,0): wiedza, bardzo dobrze opanowane umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne dobry plus (+db; 4,5): pogłębiona wiedza, dobrze wyuczone umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne dobry (db; 4,0): dobra wiedza, dobrze wyuczone umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne dostateczny plus (+dst; 3,5): zadawalająca wiedza, wyuczone umiejętności oraz kompetencje personalne i społeczne dostateczny (dst; 3,0): podstawowa wiedza, opanowane najważniejsze umiejętności oraz wykształcone podstawowe kompetencje personalne i społeczne niedostateczny (ndst; 2,0): niezadawalająca wiedza, nieopanowane umiejętności oraz niewykształcone kompetencje personalne i społeczne

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Moduł prowadzony jest z wykorzystaniem tradycyjnych metod kształcenia, dopuszcza się jednak wykorzystanie b-learningu (m.in. MSTeams oraz Moodle). Przedmiot kończy się egzaminem testowym. Stosowana jest następująca skala oceniania: bardzo dobry (bdb; 5,0): wiedza, bardzo dobrze opanowane umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne dobry plus (+db; 4,5): pogłębiona wiedza, dobrze wyuczone umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne dobry (db; 4,0): dobra wiedza, dobrze wyuczone umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne dostateczny plus (+dst; 3,5): zadawalająca wiedza, wyuczone umiejętności oraz kompetencje personalne i społeczne dostateczny (dst; 3,0): podstawowa wiedza, opanowane najważniejsze umiejętności oraz wykształcone podstawowe kompetencje personalne i społeczne niedostateczny (ndst; 2,0): niezadawalająca wiedza, nieopanowane umiejętności oraz niewykształcone kompetencje personalne i społeczne

Literatura

Obowiązkowa

1. Antoszkiewicz J., Metody heurystyczne. Twórcze rozwiązywanie problemów, Warszawa 1999 rok
2. Białoskórski R., Kiczma Ł., Sułek M., Potęga państw 2019. Rankingi potęgometryczne, Warszawa 2019 rok
3. Dawidczyk A., Analiza strategiczna w dziedzinie bezpieczeństwa państwa. Wybrane metody, Warszawa 2020
4. Daniluk P., Bezpieczeństwo i zarządzanie. Analiza strategiczna, Warszawa 2015 rok
5. Korzeniowski R., Wprowadzenie do metodologii badań bezpieczeństwa narodowego, Białystok 2014 rok
6. Pietraś Z. J., Decydowanie polityczne, Warszawa – Kraków 1998 rok
7. Sępkowski A., Człowiek a przyszłość, Toruń 2005 rok
8. Stryjski K. J., Prognozowanie i symulacje międzynarodowe, Łódź 2004 rok

Dodatkowa

1. Guzik B., Appenzeller D., Jurek W., Prognozowanie i symulacje. Wybrane zagadnienia, Poznań 2004 rok
2. Huntington S. P., Zderzenie cywilizacji i nowy kształt ładu światowego, Warszawa 2005 rok
3. Liedel K., Piasecka P., Aleksandrowicz T.R. (red.), Analiza informacji w zarządzaniu bezpieczeństwem, Warszawa 2013 rok
4. Raczkowski K., Sułkowski Ł. (red.), Zarządzanie bezpieczeństwem. Metody i techniki, Warszawa 2014 rok
5. Raczkowski K., Żukrowska K., Żuber M. (red.), Interdyscyplinarność nauk o bezpieczeństwie. Paradygmat. Wiedza. Demarkacja, Warszawa 2013
6. Rutkowski C., Przegląd strategiczny jako narzędzie polityki, Warszawa 2003 rok
7. Straffin P. D., Teoria gier, Warszawa 2004 rok
8. Sułek M., Metody i techniki badań stosunków międzynarodowych, Warszawa 2004 rok
9. Szymaniak A. (red.), Samorząd a Policja. Kształtowanie bezpieczeństwa lokalnego, Poznań 2007
10. art. naukowe i publicystyczne wskazywane na bieżąco przez wykładowcę, w tym dla przykładu z: <http://prognozy.pan.pl/>; <https://pardee.du.edu/>; <https://www.clubofrome.org/publications/>; <https://www.rand.org/> etc.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	15
Wykład	15
Czytanie wskazanej literatury	20

Przygotowanie projektu	25
Przygotowanie do egzaminu	25
Przygotowanie do zajęć	20
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
BEN_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do poszerzania i aktualizowania oraz krytycznej oceny posiadanej wiedzy, w szczególności tej z obszaru nauki o bezpieczeństwie
BEN_K2_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych w naukach o bezpieczeństwie oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
BEN_K2_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego oraz wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego (w tym systemu bezpieczeństwa)
BEN_K2_U01	Absolwent/ka potrafi właściwie dobierać źródła i informacje z nich pochodzące, dokonywać oceny, krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji tych informacji w celu formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów w zakresie nauki o bezpieczeństwie
BEN_K2_U05	Absolwent/ka potrafi formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami wdrożeniowymi charakterystycznymi dla nauki o bezpieczeństwie
BEN_K2_U06	Absolwent/ka potrafi umiejętnie wykorzystywać zdobytą wiedzę z zakresu nauki o bezpieczeństwie w komunikowaniu społecznym oraz politycznym i prowadzeniu debaty, rozszerzoną o krytyczną analizę skuteczności i przydatności stosowanej wiedzy
BEN_K2_U07	Absolwent/ka potrafi kierować pracą zespołu, w tym organizacji lub instytucji zajmującej się bezpieczeństwem oraz współdziałać z innymi osobami w ramach tych prac i przyjmować w nich wiodącą rolę
BEN_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu fakty, obiekty i zjawiska stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu nauki o bezpieczeństwie
BEN_K2_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody i narzędzia opisu, w tym techniki pozyskiwania i analizy danych oraz teorie dotyczące bezpieczeństwa, wyjaśniające złożone zależności między elementami systemów bezpieczeństwa
BEN_K2_W08	Absolwent/ka zna i rozumie w sposób pogłębiony wybrane metody i narzędzia opisu, w tym techniki pozyskiwania danych oraz modelowania systemu bezpieczeństwa i procesów w nim zachodzących, a także identyfikowania rządzących nim prawidłowości